

Felköszöntő a Berde-serleggel.¹

A kegyelet és hála által megszentelt eme diszes serleget *Berde Mózsa emlékére* ezen ünnepélyes alkalommal a tisztelet legbensőbb érzetével emelem fel, mert nekem úgy tűnik fel és úgy érzem, hogy mentől inkább távolodunk azon időtől, a midőn nemes alakját körünkben láthattuk, megdicsőült szelleme annál fényesebben, annál tiszteltebben áll lelki szemeink előtt.

Nem is kísértem meg életét minden vonatkozásban feleleveníteni, mert ezek a felköszöntők életéből csak egy-egy mozaik darabot lehetnek hivatva feltüntetni, a melyek aztán együttvéve előnkbe fogják állítani az egész embert, a szó legnemesebb, legeszményibb értelmében vett egész embert.

Én csak egy vonásra mutatok reá nemes életéből; egy vonásra, a mely áthatotta egész valóját, irányította eselekedeteit, megadta egyéni karakterét, magára vonta polgártársai figyelmét és becsülté, tiszteltté tette őt mindazok előtt, a kik ismerték.

Berde Mózsa hív volt a kötelességteljesítésben. Hív volt tántorithatatlanul. Helyt állott a mellett sziklaszilárdan. Nem ingadozott, nem hátrált meg, nem alkudott meg, — hanem haladt előre a kötelességteljesítés egyenes útján.

Híven teljesítette azokat a kötelességeket, a melyeket *magára vállalt* és azokat, a melyeket *önmaga tűzött maga elé.*

Már mint tanuló, nemesak szorgalmasan tanult, hanem arra is gondolt, hogy szülei terhein könnyítsen s már mint ifju felmentette szüleit a felőle való anyagi gondoskodás alól.

A kötelességteljesítés körüli buzgósága, kitartása, szilárdsága s ezekből folyó megbizhatósága mint fiatal ügyvédnek már akkora volt, hogy főuraink egymásután bízták meg jogügyeik vitelével, jószágaik, uradalmaik felügyeletével, vagyonuk rendezésével.

¹ A főtanácsí gyűlés Berde-ebédjén.

A kötelességteljesítésben való hívsége, jellemzilárdsága, hazafisága később annyira becsületté tették, hogy polgártársai az ország tanácsába küldötték s midőn a haza veszélyben forgott, a nemzeti ügy szolgálatában ministertanácsosi és fontos kormánybiztosi megbízatást nyert; a midőn pedig a haza ege beborúlt s hazafiui magatartásáért mártiromságát is leróttá, — az alkotmány visszaállítása után újabb magas polgári megbízatásokban részesült s elvállalt kötelességeit mindenben híven teljesítette mindaddig, a mig közmegebizatásától visszavonult, hogy hátralevő életét az önmaga elé szabott kötelességeinek, a maga elébe tűzött nagy életezéljának, egyháza és a magyar köznevelés előbbrevitelének szentelhesse.

Élt azután zajtalanul egészen ezen életezéljának, azt senkinek el nem árulva, nehogy e miatt életében ünnepeltetésnek legyen kitéve, a melytől szerénysége annyira távol állott.

De most, midőn körünkből elköltözött s látja a magasságból hogy mind jobban kél ki az általa elvetett mag és látja egyházát fejlődni, erősödni, iskoláinkat virágozni, bizonyára meglelégedéssel tekint le gyülekezetünkre s buzdít példájával, életével, hogy hívek legyünk kötelességünkhöz; hű fiai maradjunk egyházunknak, nemzetünknek.

Zárjuk tehát szivünkbe e nemes élet emlékét, őrizzük meg híven és adjuk át követendő például nemzedékről nemzedékre.

Berde Mózsá dicső emlékét éltetem!

FÉKETE GÁBOR.

A béke útja hét tizparancsolatban.

Egy huszadik századbeli ember számára.

I.

1. Az ember valódi lelki békéjére a legszükségesebb a mély meggyőződés arról, hogy a földön a legnagyobb hatalom, a mi saját lelkünkben lakozó isteni Szellem.

2. Emelkedj. Használd a legjobbra, a mivel birsz.

3. A napok eltűnnek, az időszakok változnak; a mező virágai elhervadnak és elszáradnak; és a világok megsemmisülnek; de te több vagy ezeknél — te az Isten családjához tartozol.

4. Ne sokat törődj azoknak véleményeért, a kik kevésbé ismernek, a népszerűségért, a tapsokért s a nyilvános dicsértetésért. Ezek nem állandók s a mily hamar megszerezhetők, ép oly hamar el is vesztethetők, a könnyen változó szenvedélyek legkisebb fuvaltatára. Igyekezz magadnak inkább megszerezni azoknak nyugodt ítéletét, a kik szivedet megtudják ismerni.

5. Szánandó állapot a magánytól félni. Tápláld lelkedet szüntelenül a határtalan világegyetem végtelen mezején fakadó forrásokból, a melynek te egy része vagy. A szűk látókörűség félelmet szül. Szerezz magadnak ismereteket, szélesbítsd látókörödet. Nem fogod érezni a magányt.

6. Nem az alkalom szüli a kétséget, hanem az értelem hiánya az alkalmat felismerni. Az emberek abban hibáznak, hogy nem ismerik saját dicső kiváltságukat közvetlen folyamodni a minden erőnek és hatalomnak forrásához. Ki akadályozhat meg Istenhez mádkozni?

7. Szánandó az az ember, a ki nyomorult állapotán panaszodik és mint egy nyomorult bűnös csak siránkozik. Az igaz ember megtér és jót cselekszik.